

Bland "avgrundens folk".

En studiefärd på ungarshotell och natthärbärgen.

S. D. 15/11 22

En ohygglig natt på en "svinstia".

Stockholms natthärbärgen och ungarshotell ha varit föremål för en del uppmärksamhet från polisens sida. I Stockholms Dagblad av den 9 d:s meddelades, att ett dylikt natthärbärke vid Kindstugatan nr 9 slagits igen från 1 november, enär dess innehavare trots tillsägelse underlåtit att sätta härbärget i tillfredsställande skick.

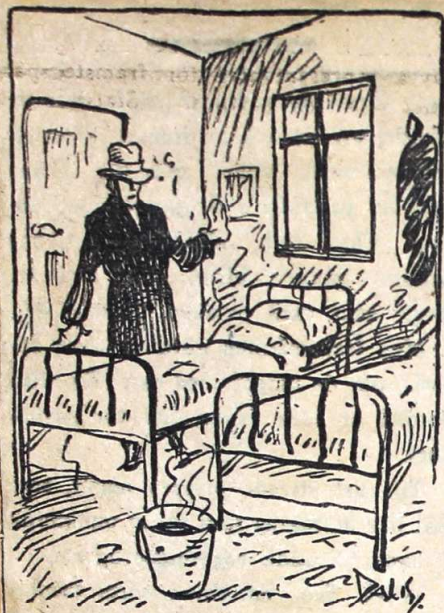
"Tillfredsställande skick" är naturligtvis ett högst svävande begrepp, men betyder i fall som detta ett nödtorftigt tillgodoseende av hygienens allra mest elementära krav. Den, som är van vid normala förhållanden, d. v. s. ett ensamt större eller mindre rum, måste, om han vistats en natt på även det bästa av dessa härbärgen, finna dem allt annat än tillfredsställande, i all synnerhet om bekvämligheten ställes i relation till de hö-

ga priserna. För många stackare representerar dock även det sämsta höjden av lyx och bekvämlighet. Det är i varje fall bättre att få sova där än att "stolpa brandvakt" under kalla vinternätter.

För att ge tidningens läsare en föreställning om arten av den bekvämlighet, som bjudes i Stockholms natthärbärgen, har signaturen i en proletärs skepeise företagit en tur bland några av dessa och även logerat i ett par.

Natthärbärgenas förlovade land

är gamla staden. I synnerhet är Österlånggatan välsignad med en hel mängd såsom Brittania, Uppsala, Fontän, Boston etc., etc. Frälsningsarmén har bl.

Signaturen ryggade tillbaka.

a. ett härbärge Köpmangatan 18 och ett Österlånggatan 47; A.-b. Söderhem har bl. a. ett vid Köpmangat. 15. Hotellen äro många, som sagt, men de hemlösa existenserna äro också legio, varför härbärgena inte behöva frukta varandras konkurrens.

De äro synnerligen "goda" företag. I synnerhet är efterfrågan på logi hos frälsningsarmén stor, ehuru dess härbärgen äro betydligt sämre än t. ex. Söderhems. Det är emellertid priset, som verkar det, ty medan ett innehav av 75 öre tillförsäkrar en sängplats hos frälsningsarmén, behöver man 1: 10 på Söderhem, 1: 25 på Fontän vid Bollhusgränd och 1: 50 på Uppsala, Österlånggatan 4.

Sign. sökte först härbärge hos frälsningsarmén, Köpmangatan 18. Det var vid 8-tiden på kvällen.

— Finns ingen plats! — sade vaktmästaren. — Det fanns en kl. 6, men den blev genast upptagen.

Det fanns alltså ingen möjlighet att under mask observera härbärgets inredning, varför sign. skyndade till det andra härbärgat vid Österlånggatan 47.

Nattlogi för 75 öre.

Där var lyckligtvis ingen vaktmästare, som kunde hejda honom med tillropet "upptaget", synlig. Sign. beredde sig därför utan vidare tillträde, steg upp för ett par trappor och kom in i ett tvätttrum, som föredde en föga angenäm anblick. Tvättbänken verkade samtidigt urinrumma. Han fortsatte in i sovrummen, som stodo i ständig kommunikation med varandra, ity att de saknade dörrar. Sign. lyckades undgå en misstänksam uppmärksamhet, tack vare

Ingången till det underjordiska hotellet.

en — kattunge, som helt tog de ålderdomliga proletärerernas uppmärksamhet i anspråk. Sign. kunde därför blanda sig med sällskapet i egenskap av intresserad djurvän och passade på att sticka emellan med en del frågor. De flesta av logerarna voro stadigvarande, d. v. s. bodde natt efter natt på samma ställe. Ingen klagade. Man kunde inte ha bättre för det priset. Ohyrar? När man använde för jämnan samma säng och

höll sig någorlunda ren, var det inte så farligt med lössen. Tack vare kattungen kunde sign. ostört räkna ut, att varje inhysing kunde tillgodogöra sig c:a 7 kbm. dålig luft. Det var något över 2 meter högt till taket.

En trappa högre upp, vindsvåningen, var höjden till det svartnade, spruckna och fjälliga taket snarare under än över 2 meter. Sign. steg in, men hans antagna proletäriske gestalt var antagligen icke fullt illusorisk, ty han läste misstänksamhet i blickar, ord och åtbörder.

— Vem söks?

— Andersson.

— Andersson — svarade en fyllbasförsedd proletär, som skyntades genom tobaksröken. — Här har inte legat nå'n

Andersson på 18 år. Och den, han låg där.

— Här finns intet att göra politik av — tillade en annan kort, varpå sign. avdunstade. I trappan mötte han vaktmästaren.

Frälsningsarméns härbärge vid Österlånggatan har räknat 68 sängplatser. Numera ha emellertid nattkvarteren i bottenvåningen slopats.

Ett underjordiskt hotell i Gamla sta'n.

På hotell Toutin vid Bollhusgränd, där sign. sedan steg in, voro alla platser besatta, och det trots det höga priset av 1: 25 per natt och säng. Han har en gång för något över ett år sedan sett platsen invändigt. Den ligger en trappa ned under gatan. Nu var lokalen något reparerad, men samma doft av snuskig och intim hemtrevlighet mötte sign. redan i tamburen. Förr var det svårt med ohyrar, som logerarna bekämpade med tillhjälp av kvicksilverkrita. Nu är det kanske något bättre. "Andrummet" pr man är ung. 7 kbm.

På A.-b. Söderhems härbärge, Köpmangat. 15, lyckades sign. senare på kvällen få nattlogi. Han erhöi nr 111, passerade genom ett rum, där luften formligen tycktes skälva under våldsamma snarkningar, in i ett annat till säng nr 111, en av de 14 sängarna i rummet. Luften hade vid denna tidpunkt redan hunnit bli ohyggligt förpestad av mer eller mindre ljudliga utdunstningar, som blandade sig med frenetiska snarkningar och våldsamma hostattacker till en musik av handgrip-

ligt realistisk verkan.

På en krok bakom sängen urskillde sign. slutligen en handduk och en till synes ren nattskjorta. Han lade sig och lyckades urskilja rummets konturer, då han blivit van vid mörkret. Rummet var 6 meter i kvadrat, 3 1/2 meter högt och tämligen skavankfritt. Mot varje man svarade 7 1/2 kbm. utrymme. Det var intet särskilt att anmärka på. Endast tystnaden och luften. Inhysingarnas lungor tycktes bestå av enbart slem. Vid sängarna stodo emellertid spottkoppar.

— Du — sade sign. till proletären i sängen bredvid — hur ofta byter dom sängkläder?

— Var fjortonde dag.

— Är det nytt i min säng?

— Du behöver inte va' rädd. Den andre hade bara använt det i några nätter. Han va' förresten fint klädd, så det är inget farligt.

Det var ju en skön tröst.

— I morron ska jag ha tag i tio spen — sade den sedan två år tillbaka arbetslöse proletären.

Mannen stirrade drömmande upp i taket.

4 000 kronors netto på ett dåligt rum.

Medlogerarens tonfall varslade om, att det inte behövde möta så stora svårigheter att skaffa "tio spen" på en dag och utan arbete. Sign. vet nu, att en hel del av dessa ungarshotellens hyresgäster icke vilja ha arbete. Det är lättare för många att förtjäna sitt uppehälle utan arbete såsom t. ex. genom att tugga

avlagda kläder på Östermalm och sedan sälja dessa. Antagligen är det av dessa skäl och därför att de övriga hyresgästerna ha fast arbete med en inkomst av mellan 60—90 kr. pr vecka, som hotellbolaget anser sig kunna sätta avgiften så högt som 1: 10, ett pris, som emellertid måste anses som oskäligt. Tänkom oss ett rum med 10 sängar. Bruttot för natten blir 11 kr. och för året över 4 000 kr., varav säkerligen bortåt 3 000 kr. utgöra ren inkomst — på ett rum.

På morgonen klädde sig sign. och gick ut i tvättrummet. Det såg rätt anständigt ut. Det enda, som avvek från anständigheten, var en stor, tjock, långhärig gubbe med blå näsa. Han hade en säck över armen och var tydligen lump-samlare. Då han varseblev sign., stoppade han hastigt dunderflaskan, som han höll i vänstra handen och vars stank fyllde tvättrummet, i rockfickan, och grep en uppkorkad pilsner, som han brådstörtat "halsade".

— Godt me en bärsa — sade han.

Under en rond genom rummen observerade sign. sängnummer upp till 253. Rummen över gården voro lägre än taket och utrymmet var mera taget i

anspråk. Ett rum med 10 sängar hade dimensionerna 6,42 1/2 i ung. mått. Det blir c:a 6 kbm. per individ. Sign. hörde här och där smållandet av korkar, förnam fläktar av dunderstank och uppfattade ord som: "Ska' du ha dig en dragnagel." "Ska du ha dig en dj—l." etc.

Misstänksamhet i blickar och åtbörder.

En ohygglig natt

tillbragte sign. andra dagen efteråt på hotell Uppsala, Österlånggatan 4. Om det på Söderhem var något bättre ställt än sign. väntat, så var det på hotell Uppsala, som han på måfå valde, så mycket värre.

I trappan mötte sign. en proletär, som han trodde vara en av hotellets fattigaste hyresgäster, men som i stället befanns vara en slags vaktmästare och för övrigt en hotellets allt-i-allo, vedhuggare, städare o. s. v.

En man — kanske "direktören" — antecknade namn, födelseår och -dag, församling.

— Yrke? sade han sedan.

— Jag gör ingenting för närvarande, svarade sign. — är arbetslös.

— Arbetare alltså — sade mannen

med fullständigt omedveten humor och skrev "arbetare".

Rum nr 10 anvisades. Det skulle delas med "vaktmästaren", som förde sign. oppför trapporna upp på vinden. "Vaktmästaren" stannade framför en liten dörr av manshöjd. Han öppnade och steg ned för en trätrappa i sovrummet. Sign. häpnade. När han stod i rummet, kände han taket med huvudet. Han såg sig förgäves omkring efter fönster, då han upptäckte en liten öppning i taket. Då han såg upp, märkte han en smal, två meter lång trumma, som ledde upp till ett litet takfönster. Sign. lyckades emellertid bibehålla fattningen som "dekis"-figur och mumlade:

— Det blir ju bra det här. Skönt att få sova.

"Vaktmästaren" försvann så en stund och sign. satte sig på sängkanten. På golvet låg en massa sopor. I ett hörn stod en toaletthink och lukten trängde in i sign. näsa. Golvytan mätte knappast 6 kvm. Utrymmet var mindre än 5 kbm. per man.

Sign. ryggade till, då han såg sängens smutsiga lakan. De voro fulla med så kallad loppsmuts. Då han lyfte på överlakanet, slog en vidrig stank emot honom. Underlakanet bar brungråa fläckar av ekskrementer. Sign. lugnade sig emellertid. "Vaktmästaren" kommer väl med nya lakan. "Vaktmästaren" kom men inga lakan. Och sign. ville inte avslöja sig som "överklass". Han väntade därför tills

"vaktmästaren" klädt av sig och lagt sig — utan skjorta, antagligen för ohyrans skull. Sign. passade då på att lägga sig ovanpå sängen med rocken över sig och genomvakade natten, skakande av köld. Då och då hörde han "kamraten" plöja med naglarna i det ganska goda hullet.

På morgonen hänvisades han till vattenledningen i rummet innanför. Efter tvättningen måste han använda sin egen skjorta, ty handduken var svart av smuts. I rummet lågo fyra karlar med något över 4 kubm. utrymme på var. Spottkoppen vid sign. säng utgjordes av en — tidning.

Det skulle sannerligen inte skada, om polisen ägnade någon uppmärksamhet åt hotell Uppsala, i varje fall åt vindsvåningen. Dock torde det finnas ännu värre nästen.

Inte bara hygienens är under all kritik. Priserna äro också hutlösa och de värsta hyreshyenornas bedrifter torde förblekna vid sidan av vissa ungarshotellägares. Sign. tänker på det nyssnämnda rummet för fyra personer, som alltså skulle ge ett brutto av c.a 2200 pr år eller 180 kr. i månaden. Maken till exploatering kan man få leta efter. Men "trasproletärerna" klaga inte.

Borde det dock inte ligga i samhällets eget intresse att ändtligen en gång företaga en grundlig stortvätt i dessa augiasstall!